

Mursejler, *Apus apus*

Den svalelignende skrigefugl har mørkebrun fjerdragt, kun halsen er hvidbrun; de sabelformede vinger er meget lange. Yngler mange steder, men er mest alm. i landets østlige del.

– Danmarks Dyreverden 7, 335-38.

Mursejler 1852ff (1) bygger rede i murværks huller og under tagsten og »sejler« gennem luften på udspændte vinger; *mursvale* o. 1700ff (2), *kirkesvale* 1763ff (3), *søsvale* og *stensvale* 1764 (4), *ringsvale* 1826 (5) sigter til den lyse hals og hage, som dog ikke danner en halsring; *kirkestær* 1852 (6), *rikkelse* 1852 (7) måske sproglig af samme herkomst som rikse (s. 112) fordi fuglen udstøder skarpe skrig (8); *tårnsvale* 1852ff (9), *tordenfugl* (tornfovl) ved Åbenrå (10) og *vandsvale* ØJylland 1885 (11) fordi den varsler regn; kommer den lavt flyvende fra byerne kan der ventes regnvejr (Roskildeegnen o. 1900; 12); *svalehøg* ØJylland, Ø og SFyn (13) fordi den forfølger svalerne; *mosesvale* og *sortesol* SFyn (14), *vandfugl* Herfølge (15).

Vor fineste og hurtigste flyver. Den er helt sort, dæmonisk at se på, har lange smalle vinger, der kløver luften som sabelhug *Finn Salomonsen*

(16); kulsort, næsten kun vinge, vild, utrættelig som flyver, den holder ud med dagslyset, skærer gennem luften, gør kun en gang imellem et par raske, hurtige slag, kaster sig hovedkuls, tumler, drejer, stiger så man næppe kan skimte den, slår som en drage vinden fanger næsten lige ned til jorden, snurrer, suser, vrider om hjørnerne, jager, den ene efter den anden og hviner dertil *W. Dinesen* (17).

Mursvalerne kan stå flaksende i luften · eller komme i kast · i kurver hvinende · og ligne løsevne · krummsabelklinger *Uffe Harder* (18).

LITTERATUR: (1) 451 107; (2) 659 14, 549; 388 (Kerteminde); 169 1942, 137 (SFyn); (3) 693b 1,650; 451 107; (4) 98e 74; (5) 903 4, 245; (6) 451 107; (7) 451 107; (8) 659 27,1050; (9) 451 107; 169 2,1925-29,30; 103 1952; (10) 388 (o.1925); (11) 794 3,158; (12) 226 1,1955, 19; (13) 794 3,1885,158 og 12, 153; 160 1904/30: 1131 (1890); 1904/28:1031 (o. 1880); (14) 160 1904/27:1102; 1904/30:1103 (1883); (15) 169 1, 241; (16) 757 36; (17) 179 120; (18) 310d 25.

Mursejler. Skønt fuglen er den hurtigste og sikreste flyver, er den ude at stand til at lette fra jorden. BIOFO-TO/Arthur Christiansen.

